

Innst. 224 S

(2010–2011)

Innstilling til Stortinget fra energi- og miljøkomiteen

Dokument 8:44 S (2010–2011)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om representantforslag fra fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen, Henning Skumsvoll, Oskar J. Grimstad, Harald T. Nesvik og Tord Lien om oppstart av mobile gasskraftverk i perioder med kraftunderskudd og/eller høye strømpriser

Til Stortinget

Sammendrag

Følgende forslag fremmes i dokumentet:

«Stortinget ber regjeringen snarest endre konsesjonsvilkårene for oppstart av de mobile gasskraftverkene, slik at de også skal ta hensyn til prissignaler i markedet, samt i større grad brukes til å forebygge en kraftkrise på grunn av tomme vannmagasin.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Bendiks H. Arnesen, Espen Granberg Johnsen, Marianne Marthinsen, Tor-Arne Strøm og Eirin Sund, fra Fremskrittspartiet, Oskar J. Grimstad, Henning Skumsvoll og Ketil Solvik-Olsen, fra Høyre, Nikolai Astrup, Bjørn Lødemel og fung. leder Siri A. Meling, fra Sosialistisk Venstreparti, Snorre Serigstad Valen, fra Senterpartiet, Knut Magnus Olsen, og fra Kristelig Folkeparti, Line Henriette Hjemdal, peker på at kraftsituasjonen i Midt-Norge er stram, og at det er kraftunderskudd i regionen. Dette har som konsekvens at prisen på strøm i Midt-Norge til tider er høy-

ere enn i andre deler av landet. Komiteen peker på at dette er en situasjon som skaper utfordringer for folk og næringsliv i regionen.

Komiteen viser til statsrådets svar til komiteen i brev av 14. desember 2010, som er vedlagt, og hvor det redegjøres for konsesjonsvilkårene for de mobile reservekraftverkene på Tjeldbergodden og i Nyhamna.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, er opptatt av at effekten av reservekraftverkene i en svært anstrengt kraftsituasjon vil kunne reduseres dersom kraftverkene brukes for å regulere pris.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, understreker at produksjonskostnadene ved reservekraftverkene er høye, og at de er dårlig egnet som prisregulerende virkemiddel i situasjoner hvor overføringskapasiteten fungerer og Midt-Norge er en del av det nordiske markedet for elektrisitet.

Dette flertallet viser videre til at Statnett ble gitt midlertidig dispensasjon fra vilkårene i anleggs-konsesjonene i statsråd 17. desember 2010, slik at anleggene kan brukes ved eventuelle feil og vanskelige driftssituasjoner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at det er en reservekapasitet i Midt-Norge i form av reservekraftverkene, som er innkjøpt med tanke på bruk hvis forsyningssikkerheten står i fare. Dette var ett av tiltakene fra Bondevik II-regjeringen, i kjølvannet av krisen tidlig på 2000-tallet. De mobile gasskraftver-

kene skulle brukes i fall vi beveget oss mot en situasjon med fare for rasjonering.

Disse medlemmer peker på at de siste to vintrene har vi opplevd periodevis svært høye strømpriser i Trøndelag og Møre og Romsdal. Dette har skapt store utfordringer for så vel husholdninger som næringslivet i landsdelen. Det har ikke vært noen akutt forsyningskrise, men mange har opplevd en priskrise. Derfor ønsker disse medlemmer en revurdering av kriteriene, slik at regjeringen får fullmakt til å starte opp reservekraftverkene i perioder med ekstremt høye strømpriser i landsdelen, selv om det i området ikke er noen akutt fare for rasjonering. Disse medlemmer legger fortsatt til grunn at dette kun skal være i ekstraordinære situasjoner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser for øvrig til argumentasjonen i Dokument 8:44 S (2010–2011).

Disse medlemmer fremmer forslaget fortsatt i denne saken.

Komiteens medlemmer fra Høyre fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gå gjennom kriteriene for oppstart av reservekraftverkene på Aukra og Tjeldbergodden med tanke på å utvide disse til også å gjelde perioder med unormalt høye strømpriser, i tillegg til særlig anstrengte kraftsituasjoner (SAKS), og melde tilbake til Stortinget på en egnet måte om dette.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen snarest endre konsekvensvilkårene for oppstart av de mobile gasskraftverkene, slik at de også skal ta hensyn til prissignaler i markedet, samt i større grad brukes til å forebygge en kraftkrise på grunn av tomme vannmagasin.

Forslag fra Høyre:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen gå gjennom kriteriene for oppstart av reservekraftverkene på Aukra og Tjeldbergodden med tanke på å utvide disse til også å gjelde perioder med unormalt høye strømpriser, i tillegg til særlig anstrengte kraftsituasjoner (SAKS), og melde tilbake til Stortinget på en egnet måte om dette.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råar Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument 8:44 S (2010–2011) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen, Henning Skumsvoll, Oskar J. Grimstad, Harald T. Nesvik og Tord Lien om oppstart av mobile gasskraftverk i perioder med kraftunderskudd og/eller høye strømpriser – bifalles ikke.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 17. februar 2011

Siri A. Meling

fung. leder

Marianne Marthinsen

ordfører

Vedlegg**Brev fra Olje- og energidepartementet v/statsråden til Stortinget,
datert 14. desember 2010****Vedrørende Representantforslag 44 S (2010–2011) fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen m fl om oppstart av mobile gasskraftverk i perioder med kraftunderskudd og/eller høye strømpriser**

Det vises til brev av 7. desember d.å. fra Stortingets energi- og miljøkomité vedrørende representantforslag nr. 44 S (2010–2011) fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen m fl om oppstart av mobile gasskraftverk i perioder med kraftunderskudd og/eller høye strømpriser. Representantene fremmer følgende forslag:

”Stortinget ber regjeringen snarest endre konsesjonsvilkårene for oppstart av de mobile gasskraftverkene, slik at de også skal ta hensyn til prissignaler i markedet, samt i større grad brukes til å forebygge en kraftkrise på grunn av tomme vannmagasin.”

Svar:

Statnetts reservekraftverk utgjør energireserver til bruk i svært anstrengte kraftsituasjoner (SAKS) hvor risikoen for rasjonering vurderes å være høy. Reservekraftverkene er således en form for forsikring for å sikre levering av strøm til kundene i Midt-Norge. I SAKS er sannsynligheten for rasjonering minst 50 prosent og det er full import til Midt-Norge på grunn av lav ordinær produksjon. Det vil i slike situasjoner sannsynligvis også være høy kraftpris i området.

Det fremgår av anleggskonsesjonene og utslippstillatelsene at det er en forutsetning for idriftsettelse av reservekraftverkene at Statnett først benytter alle andre aktuelle virkemidler for å håndtere en eventuell SAKS-situasjon. Statnett vurderer bruk av reservekraftverkene løpende i lys av den aktuelle situasjonen og vurderinger av utviklingen fremover.

Hvis man ikke skulle koble idriftsettelsen av reservekraftverkene til risiko for rasjonering, men starter de tidligere, for eksempel ved et gitt høyt prisnivå, kan dette gi uheldige tilpasninger hos aktørene

innen produksjon og etterspørsel av elektrisitet både på kort og lang sikt. Dette gjør at effekten av reservekraft vil kunne svekkes.

Bruk av reservekapasitet kan på den måten påvirke produksjon og forbruk og redusere virkningen av tiltaket i en svært anstrengt kraftsituasjon. Dette er et dilemma ved en slik ordning, og vilkårene som settes for en ordning med reservekapasitet er derfor svært viktig. For at reservekapasiteten skal ha best virkning, må derfor betingelsene for igangsetting av produksjon settes slik at markedet i minst mulig grad endrer sine investeringsbeslutninger og produksjonsprofil. Reservekraftverkene skal derfor kun være tilgjengelig for den systemansvarlige i en svært anstrengt kraftsituasjon, og vil på denne måten være utenfor det ordinære markedet.

I statsråd 17. desember ble det imidlertid vedtatt å gi Statnett dispensasjon fra vilkårene i anleggskonsesjonene for bruk av de mobile gassfyrte reservekraftverkene på Tjeldbergodden og i Nyhamna. Samtidig ble utslippstillatelsene midlertidig endret. Begge vedtak er gjeldende i perioden uke 1–20 i 2011. Dispensasjonen og den midlertidige endringen av utslippstillatelsene gjør at anleggene kan tas i bruk ved eventuelle feil og i vanskelige driftssituasjoner og dermed være med å motvirke tvangsmessig utkobling av forbruk. Anleggene kan på denne måten hjelpe til slik at forbrukere raskere får strømmen tilbake ved eventuelle feil og er således et viktig tiltak for forsyningssikkerheten i området

Bakgrunnen for at vi ga dispensasjon er at Midt-Norge er i en stram kraftsituasjon, og at situasjonen kan forverres utover vinteren. Også driften av kraftsystemet kan da bli vanskelig.

Statnett har også søkt om at samme dispensasjon innvilges for alle vintre fram til den planlagte kraftledningen mellom Ørskog og Sogndal idriftsettes. Søknad om dispensasjon for 2012 og frem til ledningen er idriftsatt vil bli behandlet senere.

